

Másfél hektáros hulladékudvar épül Marosvásárhelyen

Lomtalanítás után bírságnak

A tavaszi lomtalanítási akció lejárta után is lesz lehetőség a nagy méretű hulladék elhelyezésére a Raktár utca 24. szám alatti hulladéklerakatban

Fotó: Nagy Tibor

Marosvásárhelyen folyamatosan téma a szemét és a hulladékgyűjtés kérdése. Sehogy sem sikerül tisztaságot teremteni a városban, ez egyrészt a szolgáltatók, másrészt az önkormányzat számlájára írható, de hanyagságával, nemtörődömségével a lakosság is levizsgálja. Tény, hogy a város továbbra is szemetes, a konténerek mellé kihordják a nagy méretű hulladékot, holott városszerte lomtalanítási akció folyik, s a polgármesteri hivatal minden lehetséges felületen közli, hogy mikor hová kell kitenni a fölöslegessé vált búto-

rokat, matracokat, régi nyílászárókat, játékokat, szőnyegeket. Miért nem lehet végre civilizált városhoz illő tisztaságot teremteni Marosvásárhelyen? – kérdeztük Florian Moldovant, a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal Közterület-kezelő Igazgatóságának vezetőjét.

Mezey Sarolta

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Diákok az energiáitól

Bár tudomásunk szerint egyes iskolai büfékben eddig energiáit is lehetett vásárolni, terepszemlénk helyszínén a felpörgető ital sosem árusították.

2.

Több hónapos késés után

Több hónapos késés után ettől a héttől ismét kapnak állami tízórait, azaz tejterméket és pékárut a Maros megyei iskolások és óvodások. Az alma még várat magára.

4.

Csodák a hetedik kontinensen

A Gerlache-szoros csendes vizén siklunk tovább, a hajó komótosan cikcakozik a kisebb-nagyobb jéghegyek közt, amelyekből nem több száz, hanem ezer és ezer van, bármerre is nézünk.

6.

„Fiatalos” konferencia

„Körülbelül 500-an jelentkeztek be a konferenciára, közülük több mint 350-en diákok és fiatal orvosok voltak jelen.”

8.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Nagy döntések ideje

Antalfi Imola

Szinte borítékolható, hogy a PSD–PNL kormánykoalícióban szerdán megegyezés született első körben a helyhatósági és az európai parlamenti (EP) választások összevonásáról június 9-én, de nagy eséllyel az államelnöki és parlamenti választásokat is egy napon tartanák, valamikor szeptemberben. Egy ezzel ellentétes bejelentés (lapzártá után nyilatkoznak a pártvezetők) a hosszú egyeztetések és a tegnapi délutáni nyilatkozatok után elég nagy meglepetés lenne.

Ha végül a két nagy pártnak sikerült kompromisszumra jutnia a közös jelöltlistáról az EP-választásokon, illetve az államfői, valamint a bukaresti főpolgármester-jelölt személyéről, a megyei tanácsi és polgármesterjelöltek támogatásáról, akkor az elkövetkező hetekben felgyorsulnak az események, hiszen az esedékesnél több mint 3 hónappal korábban kell megmérgetkezniük a helyi jelölteknek. Ha lehet hinni az ellenzéki pártoknak, akkor az összevont választások megtartásához elengedhetetlen jogszabályi módosításokat megóvják, bár ez egyre kevésbé tűnik valószínűnek az AUR esetében, amely elég jól pozicionált abban a felmérésben, amelyet az Avantgarde szociológiai intézet készített, és amelynek eredményeire a PSD alelnöke buzdón hivatkozik. A felmérés szerint a választók mintegy kétharmada támogatná az idei parlamenti választások nyomán kormánytöbbség megalakulását, abból a megfontolásból, hogy ezáltal lehetne biztosítani az ország politikai stabilitását. A megkérdezettek 23 százaléka viszont ezt ellenzi. Azonban a válaszadók alig több mint fele, 53 százaléka ért egyet,

(Folytatás a 3. oldalon)

FEBRUÁR
22., csütörtök
A Nap kel
 7 óra 15 perckor,
lenyugszik
 17 óra 58 perckor.
Az év 53. napja,
hátravan 313 nap.

Isten éltesse!
 Ma GERZSON,
 holnap ALFRÉD napja.
 ALFRÉD: germán eredetű férfinév. Elemeinek jelentése: tündér + tanács.

IDŐJÁRÁS
 Változó
 Hőmérséklet:
 max. 12 °C
 min. 3 °C

VALUTAÁRFOLYAM
 BNR – 2024. február 21.

1 EUR	4,9759
1 USD	4,6073
100 HUF	1,2827
1 g ARANY	300,5443

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGRENDBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Folytatódik a lomtalanítás

A napokban Marosvásárhelyen a Tudor lakónegyedben folytatódik a március 3-ig tartó lomtalanítás, amelynek keretében régi bútorokat, matracokat, festményeket, állatketreceket, játékokat, ajtókat, ablakokat, tükröket, szőnyegeket és ablakrácsokat gyűjtnek össze az erre a célra kihelyezett konténerekben. A program szerint február 22–24. között az Ibolya utcában, a sportpálya mellett, a Dâmbovița utcában, a park mellett, a Brassó utcában, a régi kazánház melletti parkolónál, a Moldova utcában, a Super melletti parkolónál, a Bucsin utcában, a sportpálya melletti parkolónál, a Kovászna sétányon, a régi kazánház mellett, a Moldova utca irányába, a Vrancea sétányon, az Alpha Transilvania Alapítvány székhelyénél, a parkolóban, az 1918. December 1. úton pedig a Bușteni buszmegálló mellett vannak kiteve méretes konténerek a fenti típusú hulladékok számára.

Meghosszabbított kifizetési határidő

Az OTP Bank Románia február 29-ig hosszabbította meg a 2022–2023-as tanévre szóló Szülőföldön magyarul program részeként nyújtott támogatások kifizetésének határidejét. A bank a jogosult ügyfelek több mint 99%-ának átutalta már az 1260 lejes oktatási-nevelési vagy hallgatói támogatást. A Bethlen Gábor Alapkezelő tájékoztatása szerint a meghosszabbított határidő azon személyeket célozza, akik még nem nyitottak a támogatás kifizetéséhez szükséges számlát.

Kertésznapi Nyáradszerebáiban

Március 2-án, szombaton szervezik meg Nyáradszerebáiban, a helyi művelődési otthonban az immár hagyományossá vált kertésznapot. Az eseményre várják a kertészeti szaporítóanyagokat, időszakos kertészeti, szőlészeti, méhészeti és mezőgazdasági termékeket, kellékeket, kisgépeket előállító/forgalmazó cégeket és magántermelőket. Az eseményre a belépés ingyenes.

Ingyenes orvosi vizsgálatok

Március 10–12. között a marosvásárhelyi sportcsarnokban a hetednapot ünneplő adventista egyház szervezésében Közös az emberek egészségéért címmel kerül sor egészségügyi vizsgálatra. A kampány egyik kulcsprojektje 25 szakterületen biztosít ingyenes konzultációkat, ultrahangvizsgálatokat a krónikus betegségek (például a szív- és érrendszeri betegségek, a rák, a II. típusú cukorbetegség és a cukorbetegség) korai felismerése céljából, valamint a kóros elhízás esetén. Az ingyenes orvosi szolgáltatásokat 100 orvos és 50 ápoló bevonásával valósítják meg. A konzultációk, ultrahangvizsgálatok igénybevételéhez az érdeklődők február 27-től foglalhatnak időpontot online a dingrijapentrutine.ro/mures oldalon vagy a 0376/506-070-es telefonszámon. A helyek száma korlátozott.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Diákok az energijaitalról

„Ha nincs időm kávézni...”

Amint arról szerdai lapszámunkban is hírt adtunk, a képviselőház szavazatával tilossá vált kiskorúaknak energijaital árusítani. A szenátus már korábban elfogadta a jogszabályt, amely az államfő aláírását követően lép érvénybe. Rövid terepszemlénken annak próbáltunk utánajárni egy elitnek számító marosvásárhelyi iskolában, hogy mennyire elterjedt a középiskolások körében a központi idegrendszert stimuláló – egyebek mellett koffeint, taurint és guaranát tartalmazó – termék fogyasztása.

Nagy Székely Ildikó

Persze, tudatában vagyunk annak, hogy az oktatási idő nagyszűnetében körvonalazódó kép csak egy parányi részlet a nagy puzzle-ból, de talán ebből is le lehet vonni némi következtetést. Tény, hogy sokan a 18. életév betöltését az ilyen jellegű korlátozások megszűnéséig élik meg – ahogy azt a jogszabály is előírja –, pedig az egészségkárosító hatás ezután is fennáll. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint hogy tavaly egy marosvásárhelyi huszonéves fiatalemberrel szívroham végzett – ismerősök véleménye szerint – a túlzott energijaital-fogyasztás miatt.

„Túlságosan felpörgetett”

Miután a tanintézet elé érve a kifelé igyekvő első csapat tinédzser tévovázás nélkül faképnél hagyott, több jól nevelt fiatal sikertelenül szóra bírni, természetesen név nélkül.

– Egyszer próbáltam csak ki az energijaital, de túlságosan felpörgetett, szívdobogást okozott, ezért azóta nem

használtam – mondta egy tizenkettedikes lány, több végzős osztályba járó fiú pedig leszögezte, hogy az egészsége védelmében tartózkodik a terméktől, aminek különben az ízét sem szereti. Persze árnyaltabb vélemények is elhangzottak.

– Hetente maximum egyszer fogyasztok energijaital, amikor reggel 7 órára kell iskolába menni. Olyankor nagyon fáradtnak érzem magam, és ez némileg segít – vallotta be egy tizenegyedikes fiú, míg egy hasonló életkorú lány kategorikusan kijelentette: sportol, ezért soha nem iszik ilyen folyadékot.

– Inkább kávézom reggelente, ha erre nincs idő, csak akkor „dobok be” egy energijaital – mesélte egy másik diáklány.

– Te naponta iszol – kacagott egyik osztálytársnőjére az iskolával szembeni utcában cigarettázó fiú.

– Nem éppen naponta, és csak délután, amikor sok a tanulnivaló – torkolta le a megszólított, majd hozzátette: – Reggel a kávé jobban esik.

Egy közeli kisbolt előtt egy olyan fiatal is szóba állt velünk, aki éppen energijaitallal „doppingolta” magát. Készségesen hagyta, hogy lefotózzuk, hiszen ő már 18 éves, neki szabad a tiltott „gyümölcset” élni.

Bár tudomásunk szerint egyes iskolai büfékben eddig energijaital is lehetett vásárolni, terepszemlénk helyszínén a felpörgető italt sosem árusították. Ezt a megkérdezett diákok és a büfében dolgozó alkalmazott is megerősítette. A közeli boltban azonban természetesen széles választékban kapható ez a termék, és az egyik elárúsító szerint minden harmadik diák kér is belőle.

Illusztráció

Fotó: Nagy Tibor

RENDEZVÉNYEK

Nyitott kapuk a Művészeti Egyetemen

Jövő héten, február 26. – március 3. között tartják meg a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemen a Nyitott kapuk nevű rendezvénysorozatot, amikor bemutatkoznak a színész, bábszínész, rendező, koreográfia, teatrológia, drámaírás, film-fotó-média, látványtervező és zene szakos hallgatók és oktatók. Az eseménysorozat tematikus egységekben mutatja be a különböző profilú szakokat, az érdeklődők egy héten át több ingyenesen látogatható rendezvény – vizsgaelőadások, szakmai beszélgetések, mesterkurzusok – révén tekinthetnek be a szakmai képzés kulisszái mögé. A Művészeti Egyetem Kötelei Sámuel utcai főépületében, a Pálffy-házban, valamint a Levél (Frunzei) utcában található Stúdió 2-ben zajló programokra a pályaválasztás előtt állókat, illetve mindazokat

várják, akik érdeklődnek a művészet iránt, és kíváncsiak a színin zajló folyamatokra.

VI. SOKaDALOM zenei tehetségkutató

Líceumi diákok számára szervez zenei tehetségkutatót a Babeș-Bolyai Tudományegyetem Református Tanárképző és Zeneművészeti Kara. A SOKaDALOMra egyéni és csoportos jelentkezőket várnak népzene (népi ének, népi hangszer, együttes), klasszikus zene (canto, klasszikus hangszer, kamarazene, egyéni kompozíció) és könnyűzene (musical, pop, jazz-ének, saját dal) kategóriában március 1–24. között. A 2019-ben online kezdeményezésként indult SOKaDALOM az eddigi évek során már sikeresen összekapcsolta Erdély tehetséges 9–12. osztályos diákjait a szakma elismert képviselőivel. A videós benvezéseket idén erdélyi és vajdasági művészek értékelik, akik az egyéni, részletes szakmai visszajelzés mellett nyitott mesterkurzuson is dolgoznak a diákokkal.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
 MAROS MEGYEI NAPILAP
 Kiadja az IMPRESS KFT.
 FŐSZERKESZTŐ:
 Karácsonyi Zsigmond
 LAPSZERKESZTŐK:
 Antalí Imola
 Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalí Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroska, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.
 TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
 FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn. APRÓHIRDETÉS: Petres Emilia.
 Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
 SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
 Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
 A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
 Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
 Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

ISSN 1220-3475 (print)
 ISSN 1584-3238 (online)

Lomtalanítás után bírságnak

(Folytatás az 1. oldalról)

– A városban március 3-ig folyik a lomtalanítási akció, ebben az időszakban elszállítjuk a lakásokból kikerülő nagy méretű hulladékot. A szolgáltatást a „nagy szerződésnek” megfelelően a Polaris-Urban társulás végzi, amely a marosvásárhelyi háztartási hulladék-gyűjtésért felelős – mondta Florian Moldovan.

Kérdésünkre, hogy mi lesz azokkal a nagy méretű hulladékokkal, matracokkal, ajtó- és ablakkeretekkel, kanapékkal, fotelekkel, sikuvegdarabokkal, bontásból származó építkezési törmelékkel, amit a lakosság kénye kedve szerint az akció során is kidob a hulladéktároló konténerek mellé, figyelmen kívül hagyva a város által szervezett lomtalanítási programot, az igazgató elmondta, hogy a szolgáltató az akció során elszállítja a konténer mellé tett tárgyakat is, de ezt

követően bírságnak fognak, mégpedig a tulajdonosi társulásokat!

– Tekintettel arra, hogy illegális személtre rakásról van szó, más lehetőségünk nem lesz, csak bírságot alkalmazni, hiszen valamilyen módszerrel fegyelmezni kell a lakosságot, hogy ne szanaszét dobja a hulladékot. A tavaszi lomtalanítási akció lejárta után is lesz lehetőség a nagy méretű hulladék elhelyezésére, éspedig a Raktár utca 24. szám alatti hulladéklerakóban, ami azonban költséggel jár, hiszen a hulladék „tulajdonosa” kell kifizesse ennek szállítását.

A hulladékudvar kivitelezése: másfél-két év

– A város pályázatot nyert egy hulladékudvar kivitelezésére. Hogyan állnak a megvalósításával?

– Igen, Marosvásárhely egyike azon hat er-

Utcai takarítás: két évre írt alá szerződést a Sylevy

délyi nagyvárosnak, ahol sikeres pályázás után nagy méretű integrált önkéntes hulladékudvar létesül. Erre megvan a finanszírozás, 5,8 millió euró, melyet a környezetvédelmi minisztérium biztosít a helyreállítási terv (PNRR) révén. A projekt kivitelezéséhez most készül a megvalósíthatósági tanulmány. A nagy kapacitású hulladékudvart a régi személtre rakó mellett, a Promenada Mall mögött építjük meg, ide többféle fölöslegessé vált tárgyat és hulladékot lehet elhelyezni, pl. gumiabroncsokat, elektronikus hulladékot, bútort, használt olajat stb.

– Mikor kezdik el az építkezést, és mikor lesz készen a hulladékudvar?

– Elméletileg márciusban vagy áprilisban kerül a helyi tanács ülésének napirendjére, ezt követően aláírják a finanszírozási szerződést, és kezdődhet a versenytárgyalás. Ha nem lesz gond a licitvel, akkor becslések szerint másfél-két év alatt megépül a másfél hektáros hulladékudvar, és 2025 végére a marosvásárhelyiek ide fogják hordani a háztartási szemét közé nem tehető, kiselejtezett tárgyakat.

Múlt heti írásunkban olvasói panaszokból kiindulva az utcai takarítás hiányát nehezményeztük, amikor bejelentették, hogy a Sylevy Cleaning nekilátott az őszi és téli folyamán felgyülemltet utcai személtakarításához. Valóban, sok helyen dolgoztak az utcanevelők, s ahol elhaladtak, eltűnt az utcai szemét.

– A polgármesteri hivatal kétéves szerződést írt alá a Sylevyvel az utcai takarításra és a téli hóeltakarításra. Azt reméljük, hogy tisztességes munkát végeznek majd – fogalmazott Moldovan, és elmondta, hogy a város háztartási hulladék-gazdálkodását 7 hónapja végzi a Polaris-Urban társulás, amelynek 18 hónapos szerződése van. Közben folyik a „nagylicit” lebonyolítása, jelenleg az ajánlatok műszaki elemzésénél tartanak. Ahogy lezárul a folyamat, s nyertest hirdetnek, a nyertes céggel kötnek szerződést, függetlenül attól, hogy a jelenlegi szolgáltatónak lejárt-e a szerződése vagy sem.

Fotók: Nagy Tibor

Több hónapos késés után

Ettől a héttől kapnak tejet és kiflit a Maros megyei gyerekek

Több hónapos késés után ettől a héttől ismét kapnak állami tizórait, azaz tejterméket és pékárukat a Maros megyei iskolások és óvodások. Az alma még várat magára.

Menyhárt Borbála

Már több alkalommal is beszámoltunk arról, hogy mivel késett a módszertan közzététele, a közbeszerzési pályázatot csak novemberben tudta kiírni a Maros megyei önkormányzat, így csak februárban, ettől a héttől tudott elindulni a Tej és kifli néven ismert állami tizórai program.

Hétfőtől tehát ismét kapnak tejet és kiflit a Maros megyei diákok. A több mint 46 ezer óvodás és kisiskolás heti három alkalommal tejet, kétszer savanyított tejet, három alkalommal kiflit, két alkalommal pedig kekszket kap. Maros megyében a tej-kifli program becsült keretösszege 11,7 millió lej. Ebből 3,7 millió lej fordítható a pék-, 6,4 millió lej a tejtermékek és 1,6 millió lej az alma beszerzésére. A tej- és péktermékek szolgáltatására vonatkozó keretszerződés 20 hónapig érvényes. Mivel a gyümölcs beszerzésére vonatkozó licit eredményét megfellebezték, csak az eljárás befejezése után kaphatnak almát a diákok – tájékoztatót a Maros Megyei Tanács sajtóosztálya.

Köztudott, hogy a tej-kifli program azzal a nemes céllal indult évekkel ezelőtt, hogy azoknak az óvodás- és iskoláskorú gyermekeknek is jusson tizórai, akik nehéz körülmények között élnek, és nem visznek enni-valót az iskolába. És valóban segítséget jelentett volna, ha tényleg finom és ropogós lenne a kifli, és ízletes a tej, azonban az elmúlt években egyértelműen kiderült, hogy a program messze nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, vidéken a gyerekek gyak-

Illusztráció

Fotó: Nagy Tibor (archív)

ran hazaviszik az állatoknak, városban pedig jobb esetben otthon táblaforrt lesz belőle, de az iskolák körül is számtalanszor látni a kukákban eldobva a kiflit meg bontatlan tejdobozokat, illetve akadnak gyerekek, akik el sem veszik, mert tudják, hogy úgysem fogyasztják el.

Az utóbbi években Maros megyében egyre több vidéki önkormányzat lépett ki a megyei programból, és helyi pékségektől, tejfeldolgozóktól szerzi be a friss termékeket. Maros megyében jelenleg közel húsz önkormányzat maga bonyolítja le a saját településén a tej-kifli programot. Mivel itt sokkal kisebb összegekről van szó, ezek az önkormányzatok úgynevezett egyszerűsített

közbeszerzést írhattak ki, amelyekre rövidebb határidők vonatkoznak, így az ott élő gyerekek eddig is kapták az iskolai tizórait, ami a visszajelzések szerint friss és ízletes, hiszen nem mindegy, hogy egy közeli faluban üzemelő pékségből szállítják a frissen sült kiflit, vagy előrecsomagolt, más megyéből érkező, már alapból izetlen pékáru kerül a kisdíjak padjaira, amire az évek során többször volt példa a megyei program keretében.

Érdeklődésünkre a megyei önkormányzat sajtóosztályától megtudtuk, hogy a megyei program keretében ezúttal Maros megyei cégek szállítják a diákok asztalára kerülő termékeket.

Növekedőben a megújuló energiaforrásokból megtermelt árammennyiség

Az Eurostat szerdán közzétett adatai szerint az EU tagállamai a bruttó villamosenergia-fogyasztásuk átlagban 41,2 százalékát fedezték megújuló energiaforrásokból 2022-ben, ami 3,4 százalékpontos növekedést jelent 2021-hez képest. Az áramtermelésre használt energiamixben az atomenergia részesedése 22 százalék, a gáz 20 százalék, a szén 17 százalék alatt maradt.

2022-ben a villamosenergia-fogyasztás több mint 70 százalékát Ausztriában (83,3 százalék, főként víz- és szélenergiára támaszkodva), Dániában (77,2 százalék, főként szélenergia) megújuló forrásokból állították elő. Ezeket az uniós tagállamokat Portugália (61 százalék), Horvátország (55,5), Lettország (53,3), Spanyolország (50,9), Finnország (47,92), Németország (47,63) és Románia (43,72) követi.

Máltán (10,1 százalék), Magyarországon (15,3), Csehországban (15,5) és Luxemburgban (15,9) volt a legalacsonyabb az aránya a megújuló forrásokból származó villamos energiának.

Összeségében a megújuló energiaforrásokból származó villamosenergia-termelés 2021 és 2022 között 5,7 százalékkal nőtt az EU-ban.

A megújuló forrásokból előállított villamos energia több mint kétharmadát a szél- és a vízenergia adja (37,5, illetve 29,9 százalék). A villamos energia fennmaradó egyharmada napenergiából (18,2 százalék), szilárd bioüzemanyagokból (6,9) és egyéb megújuló forrásokból (7,5) származott. A napenergia a leggyorsabban növekvő forrás; 2008-ban az EU-ban felhasznált villamos energia mindössze 1 százalékát tette ki. (Agerpres)

A sál

A sál praktikus és esztétikailag is fontos kiegészítő, amelyet egész évben lehet viselni. A különböző anyagokból, különböző színben és mintával készült darabok sikerrel díszítenek bármilyen öltözéket, legyen az tavaszi, nyári, őszi vagy téli.

Casoni Szálasi Ibolya

A sál legfontosabb funkciója viszont az, hogy meleget tartson, ezért főleg a hideg időszakban elengedhetetlen a viselése, és ugyanakkor a tökéletes kiegészítője a túlméretezett kabátoknak, bolyhos bundáknak, klasszikus felöltőknek és hosszú pufjaknak.

Vegyük számba, hogy milyen sál talál egy női kabáthoz!

A legdivatosabbak a színes, túlméretezett formák, melyek plédhez hasonlítanak, ugyanakkor a klasszikus bézs és a fekete kendőszerű sálak is.

Hogyan egyeztessük a sálát a kabáttal?

Először is vegyük figyelembe az évszakot, a kabát szabását és színét. Az egyszerű szabály az, hogy a világos kabátokhoz válasszunk azonos színárnyalatú vagy pár tónussal sötétebb sálát, míg a fekete, szürke vagy sötétkék kabátokhoz viseljünk világos vagy kontrasztos színű darabokat.

Az őszi és télkabátok jól társíthatók egy nagy, meleg sállal, mely készülhet gyapjúból, bolyhos viszkóból vagy kasmírból, míg a tavaszi kabátokhoz és felöltőkhöz viseljünk selyem- vagy vékony viszkóból készült kendőket, sálakat.

A leggyakoribbak a sötét színű (fekete, sötétszürke és sötétkék) kabátok, ami nem csoda, mivel a sötét színek klasszikusszámba mennek, mindennel találhatnak, és tökéletesen társíthatók más színekkel.

A FEKETE kabáthoz tulajdonképpen színes

sálát kellene viselni, hogy vidámabbá tegye megjelenésünket. Kivétel képez a teljes feketében való megjelenés.

Ha elegáns kinézetet szeretnénk, fekete kabátunkat kiegészíthetjük egy szimpla barna rojtos sállal. Így diszkréten, minimalistán elegáns lesz a megjelenésünk.

A továbbiakban vegyük számba, hogy milyen sálak találhatnak egy fekete, egy bézsszínű vagy egy színes kabáthoz.

Ha fel akarjuk vidítani megjelenésünket, fekete kabátunkat dobjuk fel egy erős színű sállal, például viva magenta (vörös), fukszia (lilászörös), vagy fűzőld színűvel.

Egy BARNA vagy BÉZS kabáthoz a legjobban az azonos színű vagy a valamivel világosabb sálak paszszolnak. Ezek a minimalista darabok mindig divatosak lesznek.

Az egyszerű kabátokhoz a változatosság kedvéért viseljünk inkább kockás vagy színes rojtú sálakat.

A KOCKÁS sálak közül idén a legfelkapottabb a nagy kockás, XXL méretű sál, amely egy plédhez hasonlít, és melyet többszörösen a nyak köré lehet tekerni.

A rojtos, KRÉMSZÍNŰ sál tökéletesen talál a teveszínű kabáttal.

A semleges színű szürke kabát jól mutat a paszcell árnyalatú, viszont az élénk színű kiegészítővel is. Egy casual, visszafogottan elegáns utcai megjelenéshez válasszunk egy kék, rojtos sálát a szürke kabáthoz. Ha elegáns megjelenést szeretnénk, válasszunk egy fekete sálát. A kockás kabáthoz szimpla és minimalista kell legyen a sál, ne legyen rajta semmi minta. Ha a kabát szürke kockás, a sál legyen inkább világos színű, ha pedig a kabát fekete-fehér kockás, a sál legyen egyszerű fekete.

A SZÍNES kabátokhoz pedig színes sál illik. Például egy kobaltkék vagy fűzőld kabáthoz viseljünk narancs-sárga sálát és hasonló talpú cipőt.

Egy érdekes, extrém variáns, ha a sál helyett a kabátra egy PULOVERT dobunk és kötünk meg a nyakunk körül.

Például egy kockás felöltőre egy zöld pulóvert, vagy egy fekete kabát fölé egy fekete-fehér, modern, csíkos pulóvert.

Ember és állat harmóniája

Rágcsálók fogproblémái

A házi kedvencek közül gyakran szenved fogtúlnövés miatt a tengerimalac, a nyúl vagy a csincsilla, azonban az apróbb rágcsálók körében is előfordulhat fogazati rendellenesség, ami hosszabb távon életveszélyessé válhat.

Szer Pálosy Piroska

– Mikor beszélhetünk a kisállatok fogainak a túlnövéséről, és a gazdi miből tud következtetni a problémára? – kérdeztük dr. Pálosi Csabát, a marosvásárhelyi Noé Bárkájának kisállatklinika vezetőjét.

– A tulajdonos általában csak akkor veszi észre, hogy gond van, amikor az állat étvágytalan, és már komoly súlyvesztése lett. Ha egy alomban több tengerimalac is van, nehéz észlelni azt, hogy a kisállat mennyit eszik. Abban az esetben, ha egy rágcsáló foga túl hosszúvá nő, nem tud megfelelően táplálkozni, állatorvosi segítségre szorul, a fogát megfelelő méretűre kell reszelni. A nyúl, a tengerimalac, a csincsilla metsző- és őrlőfogai folyamatosan

nőnek az állat egész életében. A hörcsög, az egér és a patkány esetében csak a metszőfogak nőnek állandóan. A probléma akkor jelentkezik, amikor az állat nem tudja megfelelően koptatni az állandó növekedésben lévő fogait, azok túl hosszúvá nőnek vagy olyan éleseké válnak, hogy felsértik a fogínyt. Mivel az állat nem képes megfelelően rágni, nem is eszik eleget, ami emésztési zavarokhoz vezethet, és ha a gazdi nem elég éber, a helyzet gyorsan életveszélyessé válhat az állat számára. Ha egy tengerimalac fogai rendellenesen túlnőttek, a kisállat megpróbál táplálkozni, érdeklődik az élelem iránt, csipeget belőle, azonban képtelen azt elfogyasztani. Egy másik tünet lehet a nyáladás, egyes esetekben a harapdálás, ideges rágás, ugyanakkor a testsúlya fokozatosan csökken, állapota napról napra romlik, végül elpusztul a házi kedvenc.

Száraz kenyér helyett szénát

– Miként lehet megelőzni a fogak túlnövését?

– Megelőzőként mindenekelőtt fontos az időszakos állatorvosi száj- és fogvizsgálat a rendszeres súlyméréssel együtt. A tengerimalac, a nyúl, csincsilla teljes fogazata gyökértelen, a metszőfogak mellett az előzáfogok és zápfogok gyökércsatornája is nyitva marad, a fogak mindegyike állandóan nő. Ezért számukra különösen fontos az egész napos rágcsálás, mivel a fogak közti állandó súrlódás biztosítja azok megfelelő kopását. A fogak túlnövése gyakran a nem megfelelő és rostszegény étrend eredménye, de kiválthatja helyi fertőzés, kicsi korban bekövetkezett sérülés, esés, állkapocs- vagy egyéb sérülés, a rács erőteljes rágása is a kiváltó okok közé sorolható, de genetikai okokra is visszavezethető. Ha örökölt betegségként jelentkezik (pl. a kétévessel fiatalabb egyedek-

nél), élete végéig időszakonkénti csiszolást igényel. Ha fennáll a fogtúlnövés gyanúja, a pontos diagnózis megállapítására az alapos kivizsgálás mellett röntgenvizsgálat is szükséges. Megelőzőképpen biztosítani kell az állat számára, hogy jó minőségű fűvet és szénát rágcsálhasson egész nap. Ezenkívül el kell látni rágcsálóknak szánt különféle anyagokkal, például vegyszermentes, nem mérgező gallyakkal a gyümölcsfáról lemetszve, vagy rágófával. Ez nemcsak a fogaknak jó, hanem némi szórakozást is nyújt a kisállat számára. A tengerimalac és a nyúl naponta egy teáskanányi készitápnál nem kellene többet kapjon. A tengerimalacnak gyakran adnak száraz kenyert, hogy azt rágja, pedig az nem megoldás a fogak koptatására, mert a kenyér a szájba kerülve azonnal megpuhul, de egyébként sem javasolt könnyen emészthető szénhidráttal táplálni a

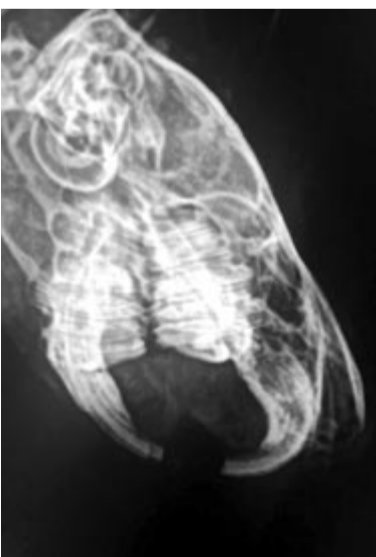

Fogreszelés

Fotó: dr. Pálosi Csaba

tengerimalacot. Téves az a felfogás is, miszerint a tengerimalacnak nincs szüksége ivóvízre. Nehéz lehet megítélni, hogy mennyi zöld-séfgféléből, gyümölcsből származó

nedvtartalom fedezné a napi folyadék-szükségletét, éppen ezért mindig kell legyen a tengerimalac előtt víz, ami a legpraktikusabb, ha önitatóból jön – hangsúlyozta a szakember.

Túlnőtt fogak

Malacka és Pamac – tengerimalac-kutya barátság

Kozomos Lajos minden versenyét megnyerte

Czimbalmos Ferenc Attila

A szovátai 61 éves Kozomos Lajos a Domokos Kázmér Iskolaközpont egykori vallásánára. Gyerekkora óta atlétizál: előbb az 1500 méteres távon versenyzett, idővel rátért a hosszabb távokra, főleg a félmaratoni távra. Élete során eddig mintegy 500 ezer kilométert szaladt le – ami durván számítva a Föld 12-szeres területét jelentené –, csak a Medve-tó körül mintegy 70 ezer kilométert tett meg.

A 2023-as idény volt eddigi sportpályafutásának legjobb éve, ugyanis 15 félmaratoni és terepversenyen 15 aranyérmel nyert a +60-as és kétszer a +50-es kategóriában!

Kozi vagy Őcsi (ahogy barátai ismerik) – aki általában a 10 és 21 kilométeres távokon vesz részt –, a tavalyi megmérettetéseiről így fogalmazott a minap: „Sikeres évet tudhatok magam mögött, hiszen a tizenöt megmérettetésen, amelyen részt vettem – közülük kettőn, az Istenszéke-maratonon és az Azuga Trail Race hegyi versenyen a +50-es korcsoportban indultam –, jól teljesítettem, hiszen a dobogó legfelsőbb fokára léphettem fel mindkét alkalommal” – mondta el Kozomos Lajos, aki eddig 145 érmet és 103 kupát nyert.

„Április 29-én Szovátán, a Tavaszi Cross 5 kilométeres idényítő versenyén szaladtam először, időközben még diadalmaskodtam a Mures Half Maratonon (10 km), a Tusnád Maratonon (23 km), a Fogaras Rockson (10 km), a Szárhegy Castle Runon (6,5 km), a Hargita Trail Running 11 kilométeres szakaszán, továbbá a Nyárádmonti Futófesztiválon (10,5 km), a Running Fesztivál Csíkszereda (10,5 km), a marosvásárhelyi Ascotid Trail Race (10 km), a paszmosi Mocănița félmaratonon (11,6 km), a karácsonkői Curtea Domnească (10 km) versenyen is, és nem utolsósorban a júliusi borszékai és gyergyóditrói hasonló versenyeken is a dobogó legmagasabb fokára léphettem” – mondta el Kozomos, aki a 2022-es évben lábizomsérülés miatt több versenyről is lemaradt, de akinek a versenyszerű terepfutás a hobbi mellett életformája is lett.

„Idén is szeretnék ugyanilyen jó eredményeket elérni, ezért hetente több alkalommal a Sóvidéki-dombság északnyugati szegletében lévő Siklói-hegy dombjain edzem” – mondta el a szovátai középtávú futó, aki eddig 62 (!) alkalommal „futott” össze medvével a hegyi edzése során.

Egygólos hátrányból kell fordítania a Ferencvárosnak az Európa-konferencialigában

A Ferencváros múlt héten elvesztette az Európa-konferencialigában 12 mérkőzésen át tartó veretlenségét, így a mai, hazai visszavágón egygólos hátrányból kell kiharcolnia a továbbjutást a görög Olimpiakosz ellen a nyolcaddöntőbe jutásért.

A piruszi összecsapás többnyire egyenlő erők küzdelmét hozta, a csapatoknak kevés helyzetük volt, de az utolsó harminc percben a rivális gólrá váltotta enyhe mezőnyfőlényét. A sorozatban ötször magyar bajnok zöld-fehérek legutóbb 2022 nyarán tudtak megfordítani egy párharcot a nemzetközi porondon, akkor ráadásul a 2-1-es hazai vereséget követően a Slovan Pozsony vendégeként sikerült 4-1-re nyerniük a második felvonáson.

Most viszont a telt házas Groupama Aréna közönsége segítheti ebben Dejan Stankovic vezetőedző tanítványait, akik pihenten várhatják a rendkívül fontos mérkőzést, mivel a Ferencváros elhalasztotta a Diósgyőr elleni bajnoki meccsét, így hétvégén nem lépett pályára.

A tavaly az Európa-ligában nyolcaddöntős FTC-nek ezúttal támadóbb szellemben kell futballoznia, mint egy hete, ebben természetesen kulcsszerep hárul majd Varga Barnabásra, aki Piruszban is fejtelt egy gólt, de azt les miatt érvénytelenítették. A válogatott csatár felépülésének is köszönhetően remekül

kezdte a 2024-es esztendőt a Ferencváros, ugyanis mindhárom mérkőzését megnyerte a magyar labdarúgó NB I-ben, ráadásul igen csak gólerős játékkal. A tavaly még paksi játékosként gólkirály Varga a tíz találat felét mondhatja magáénak idén.

Az Olimpiakosz is bizakodhat, mert sokat segíthet az együttesnek, hogy az új vezetőedző, José Luis Mendilibar immár nem három napot, hanem másfél hetet dolgozott együtt a futballistáival. A tavaly a Sevillával Európa-liga-győztes spanyol tréner második találkozóját is megnyerte új csapata élén, ugyanis a piros-fehérek a második félidőben három gólt szerezve – többek között a Ferencváros ellen is eredményes marokkói Ajub el-Kabi duplájával – 4-1-re legyőzték a PAOK Szalonikit, amely így elvesztette élvadás pozícióját. A görög bajnokságban ötponthátránnyal negyedik Olimpiakosz így, bár nem lesz kipihent, de mindenképpen önbizalommal telve várja a párharc második felvonását.

A Ferencvárosnak ez a hatodik párharc a görög ellenféllel szemben, az Olimpiakoszlól kellemes emlékeket őrizhet, mert 1996-ban elbúcsúztatta az UEFA-kupa első fordulójában, miután 3-1-es hazai sikerét követően idegenben 2-2-es döntetlent ért el. Emellett 1965-ben a BEK-ben a Panathinaikoszt, hat

Európai focikörkép

* *Angol Premier Liga, 18. forduló:* Manchester City – Brentford 1-0; 25. forduló: Brentford – Liverpool 1-4, Burnley – Arsenal 0-5, Everton – Crystal Palace 1-1, Fulham – Aston Villa 1-2, Luton – Manchester United 1-2, Manchester City – Chelsea 1-1, Newcastle United – Bournemouth 2-2, Nottingham Forest – West Ham United 2-0, Sheffield United – Brighton & Hove Albion 0-5, Tottenham – Wolverhampton 1-2. *Az élcsoport:* 1. Liverpool 57 pont, 2. Manchester City 56, 3. Arsenal 55.

* *Spanyol La Liga, 25. forduló:* Athletic Bilbao – Girona 3-2, Atlético Madrid – Las Palmas 5-0, Betis – Alavés 0-0, Osasuna – Cádiz 2-0, Celta Vigo – FC Barcelona 1-2, Granada – Almería 1-1, Valencia – Sevilla 0-0, Villarreal – Getafe 1-1, Rayo Vallecano – Real Madrid 1-1, Mallorca – Real Sociedad 1-2. *Az élcsoport:* 1. Real Madrid 62 pont, 2. Girona 56, 3. FC Barcelona 54.

* *Olasz Serie A, 21. forduló:* Bologna – Fiorentina 2-0; 25. forduló: Atalanta – Sassuolo 3-0, Empoli – Fiorentina 1-1, Frosinone – AS Roma 0-3, Hellas Verona – Juventus 2-2, Inter – Salernitana 4-0, Lazio – Bologna 1-2, Monza – AC Milan 4-2, Napoli – Genoa 1-1, Torino – Lecce 2-0, Udinese – Cagliari 1-1. *Az élcsoport:* 1. Inter 63 pont/24mérkőzés, 2. Juventus 54/25, 3. AC Milan 52/25.

* *Német Bundesliga, 22. forduló:* Bochum – Bayern München 3-2, Wolfsburg – Borussia Dortmund 1-1, Hoffenheim – Union Berlin 0-1, Heidenheim – Bayer Leverkusen 1-2, Freiburg – Eintracht Frankfurt 3-3, RB Lipcse – Mönchengladbach 2-0, 1. FC Köln – Werder Bremen 0-1, Mainz – Augsburg 1-0, Darmstadt – VfB Stuttgart 1-2. *Az élcsoport:* 1. Bayer Leverkusen 58 pont, 2. Bayern München 50, 3. VfB Stuttgart 46.

* *Francia Ligue 1, 22. forduló:* AS Monaco – Toulouse 1-2, Nantes – Paris St. Germain 0-2, Montpellier HSC – Metz 3-0, Lyon – Nice 1-0, Lille – Le Havre 3-0, Strasbourg – Lorient 1-3, Brest – Olympique Marseille 1-0, Reims – Lens 1-1, Stade Rennes – Clermont 3-1. *Az élcsoport:* 1. Paris St. Germain 53 pont, 2. Brest 40, 3. Nice 39.

Bajnokok Ligája: Otthon nyert az Inter, döntetlen Eindhovenben

Az Internazionale hazai pályán 1-0-ra legyőzte az Atlético Madridot a labdarúgó Bajnokok Ligája nyolcaddöntőjében, a párharc első mérkőzésén.

A milánói összecsapás első félideje kevés helyzetet hozott, jobbára a mezőnyben folyt a játék, a vendégek még kaput eltaláló lövésig sem jutottak. A második játékrészben, főleg annak második felében fokozódott a hazai nyomás, ami a 79. percben érett góllá: a csereként beállt Arnautovic éles szögéből talált be úgy,

hogy a labda egy vendégvédőről pattant a kapuba.

A játéknapi másik találkozóján a Borussia Dortmund a korábban a riválisnál futballozó Donyell Malennek egy védőről a rövid felső sarokba pattanó lövéséből szerzett vezetést Eindhovenben, majd a második félidőben a PSV Luuk de Jong vitatott szabálytalanság után megítélt büntetőjével egyenlített.

A visszavágókat március 13-án rendezik Madridban és Dortmundban.

Eredményjelző

Bajnokok Ligája, nyolcaddöntő, első mérkőzések:

* Internazionale (olasz) – Atlético Madrid (spanyol) 1-0 (0-0), gólszerző: Arnautovic (79.);

* PSV Eindhoven (holland) – Borussia Dortmund (német) 1-1 (0-1), gólszerző: de Jong (56., 11-esből), illetve Malen (24.).

Kristoffer Zachariassen (elől), a Ferencváros és Stevan Jovetic, az Olimpiakosz játékosa (j) a labdarúgó-Európa-konferencialiga nyolcaddöntőjébe jutásért játszott Olimpiakosz – Ferencvárosi TC első mérkőzésén a piruszi Karaiszkakis Stadionban 2024. február 15-én. A görög csapat 1-0-ra győzött. Fotó: MTT/Illyés Tibor

évvel később pedig a második számú sorozatban a Panionioszt is kiejtette. Ami rossz előjel, hogy a legutóbbi két alkalommal az FTC alulmaradt görög riválisával szemben: 1997-ben az OFI Kréta és 1998-ban az AEK Athén búcsúztatta az UEFA-kupában. Az Olimpiakosz egyetlen magyar ellenfele a

nemzetközi kupasorozatokban a Ferencváros volt.

A telt házas Groupama Arénában ma 22 órakor kezdődő találkozót élőben közvetíti az M4 Sport és a Kossuth Rádió.

A nyolcaddöntő sorsolását pénteken 14 órától rendezik.

A munkafüggő emberek gondolkodási folyamatait vizsgálták az ELTE kutatói

A munkafüggőség kognitív jellemzőit tarták fel az ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kara (PPK) kutatói úttörő vizsgálatukban. Eredményeik szerint a munkafüggők és a nem függők gondolkodásában és memóriájában több lényegi eltérés is megfigyelhető.

Mivel eddig még nem született kutatás arról, hogy milyen gondolkodási folyamatok köthetők a munkafüggőséghez, az ELTE PPK kutatói és munkatársai azt tűzték ki célul, hogy felállítsák a munkafüggőség kognitív profilját. Vizsgálatuk eredményeit a Scientific Reports című tudományos folyóirat hasábjain publikálták – olvasható az ELTE MTI-hez eljuttatott szerdai közleményében.

A munkafüggőség a negatív következmények tekintetében nagyon hasonlít más viselkedési addikciókhoz, például a játékszenvedélyhez vagy a szexfüggőséghez. „Hivatalosan még nem tekintik mentális zavarnak, és általánosan elfogadott meghatározás a jelenségre továbbra sincs, annyi azonban bizonyosan elmondható, hogy az ilyen személyeknek olyan túlzott az igénye a munkára, hogy az már észrevehető zavarokat okoz testi és lelki egészségükben, személyes kapcsolataikban és társas életükben. Amikor nem dolgozhatnak, pszichológiai elvonási tüneteket tapasztalnak, és a munkamennyiségük csökkentésére tett kísérleteik rendszerint sikertelenek” – magyarázták. Ez a probléma azért foglalkoztatja egyre inkább a szakembereket, mivel a munkafüggőség előfordulási aránya – attól függően, melyik országról van szó – 7 és 40 százalék közé tehető, így a népesség jelentős hányadát érinti. Arról azonban eddig még nem született kutatás, hogy milyen gondolkodási folyamatok köthetők a munkafüggőséghez.

Az ELTE PPK kutatói és munkatársai a személyes jelenlétű vizsgálatba olyan embereket vontak be, akiknél magas a munkafüggőség kockázata, illetve olyanokat, akiknél ez a kockázat alacsony. A két csoportnak különféle neuropszichológiai tesztek és memóriafeladatokat kellett elvégeznie.

Az eredményeket összehasonlítva a kutatók számos különbséget találtak a munkafüggők és a nem függők munkame-

móriájában, valamint az úgynevezett gátló funkcióikban.

A magas kockázatú csoport például jobbnak bizonyult azokban a feladatokban, amelyek során rövid ideig kellett emlékezetben tartani egy információt. Az ilyen egyszerű memóriafeladatokban olyan tulajdonságaik segíthették őket, mint például a kitartás, a lelkiismeretesség és a perfekcionizmus – írták. Azonban komplexebb feladatokban, ahol az információt nemcsak megjegyezni, hanem frissíteni, irányítani is kell, a munkafüggők rosszabb teljesítettek. Ennek lehetséges magyarázata a kutatók szerint, hogy ezek az emberek jellemzően túl vannak terhelve, ami hátráltatja őket összetettebb feladatok megfelelő elvégzésében.

Magyarázatuk szerint a munkafüggőségben hangsúlyos szerepe lehet a multitaskingnak, ami összefüggésbe hozható a korlátozott munkamemória-kapacitással. Ez állhat annak hátterében, hogy bár a függőségben érintettek több időt töltenek munkával, mint kollégáik, mégsem mutatnak jobb teljesítményt. A kutatás arra is rámutatott, hogy a függők rosszabb gátló kontrollal rendelkeznek. Ez azt jelenti, hogy nehezebben tudják elnyomni nem odaillő gondolataikat és impulzusaikat, ezért gyakran alaposabb megfontolás nélkül hevesen reagálnak. A gátló kontroll a szervezésben, tervezésben is fontos szerepet játszik, így annak romlása a munkamániasok életminőségét és teljesítményét is jelentősen befolyásolhatja. Az impulzivitás megnyilvánulhat abban is, hogy túl sok feladatot vállalnak el, mert nem gondolják végig, mekkora a kapacitásuk – ez a megnövekedett munkamennyiség pedig munkafüggő viselkedést eredményez – mutattak rá.

Egyelőre még kérdéses, hogy ezek a kognitív eltérések kockázati tényezőt jelentenek-e a munkafüggőség kialakulásában, vagy éppen a függőség lefolyása alatt kezdenek romlani a memória- és gátlófunkciók. A pontos összefüggés megállapításához további vizsgálatok szükségesek, de már a jelen kutatás is közelebb viheti a szakembereket a munkafüggőség diagnosztizálásához és a lehetséges kezelési utak megtalálásához – összegezték az ELTE közleményében. (MTI)

UNICEF: Minden második gyerek életmentő segítségre szorul

A polgárháború sújtotta Szudánban minden második, azaz 14 millió gyerek szorul életmentő segítségre, és humanitárius segélyezés nélkül több gyerek halhat meg alultápláltság következtében, mint a tíz hónapja húzódozó fegyveres konfliktus miatt – hívta fel a figyelmet szerdán az ENSZ Gyermekalapja (UNICEF).

A polgárháború a világ legsúlyosabb menekültválságát idézte elő, már 4 millió gyereknek kellett elhagynia otthonát a harcok kitörése óta, gyerekek ezrei sebesültek meg, sokan életüket veszítették. Rengeteg fiatal van kitéve a nemi erőszak és a gyermekkatona veszélyének, az egy évvel ezelőtti adatokhoz képest 500 százalékkal nőtt a gyilkosságok és a szexuális erőszakselelmények száma – részletezte a szervezet.

Az UNICEF szerint súlyos gondot okoz az alultápláltság. Becslések szerint az északkelet-afrikai országban idén 3,5 millió gyereket fenyeget az éhhalál, köztük több mint 700 ezer olyan kiskorú van, akinek hamarosan életmentő beavatkozásra lesz szüksége. Ráadásul a kolera mellett kanyarójárvány is pusztít azokon a területeken, ahol nagy számban élnek menekült gyerekek.

Szudánban a konfliktus sújtotta területeken az egészségügyi létesítmények több mint 70 százaléka nem működik, és a lakosság kétharmada nem jut egészségügyi ellátáshoz, az egészségügyi dolgozók pedig hónapok óta nem kapnak fizetést.

A tavaly áprilisban kirobbant fegyveres összecsapásokban számos iskolaépület is megsemmisült, jelenleg több mint 19 millió gyerek nem jár iskolába. (MTI)

Az amerikai Kongresszus tétlensége miatt kellett az ukrán erőknek kivonulniuk Agyijvából

A Fehér Ház szerint az amerikai Kongresszus tétlensége vezetett oda, hogy az ukrán erőknek ki kellett vonulniuk Agyijvka városból – hangzott el a Nemzetbiztonsági Tanács szóvivőjének tájékoztatóján kedden.

John Kirby, a Fehér Ház nemzetbiztonsági koordinátora úgy fogalmazott: nem azért vonultak ki az ukránok, mert „ne lennének kiképezve, vagy ne lenne meg a távközi érzékük, hogy megvédjék magukat és a várost, hanem a Kongresszus tétlensége miatt”. Hozzátette: a Fehér Ház előre figyelmeztetett, hogy ez fog történni, ha a Kongresszus nem fogadja el a kiegészítő támogatást és az ukrán katonák nem kapják meg a szóban forgó fegyvereket és hadianyagot, amilyen gyorsan csak lehetséges.

A nemzetbiztonsági szóvivő szerint az orosz erők Agyijvka városban logisztikai központot akarnak kialakítani, ami támogathat további katonai akciókat Donyeckben, és akár távolabb, Luhanszk régióban is.

„Bölcs döntésnek” nevezte ukrán részről a városból való kivonulást, mert ezzel megelőzték, hogy ott tartózkodó erőiket bekerítsék, és értékes erőforrásokat sikerült megőrizniük.

John Kirby részletek említése nélkül jelezte, hogy az Egyesült Államok pénteken jelentős szankciós csomagot jelent be Oroszország ellen, Alekszej Navalnij halálára is reagálásként.

Az amerikai Kongresszusban hónapok óta zajlik a vita az Ukrajna további katonai támogatásáról szóló törvényről, ami a Fehér Ház szándéka szerint 60 milliárd dollárt biztosítana a háborúban álló ország segítésére. A Szenátus, a felsőház a múlt héten elfogadott egy összesen 95 milliárd dollárról szóló jogszabályt, amiben Ukrajna mellett Izrael és Tajvan támogatása is szerepel, de az egyelőre nem került a Képviselőház, azaz a Kongresszus alsóháza elé.

A tavaly óta húzódozó vitában a republikánus képviselők jelentős része azt a feltételt szabta a Fehér Háznak a külföldi katonai segítség elfogadásához, hogy történjenek határozott lépések az Egyesült Államok saját déli határáinak védelme érdekében, ahová rekordszámokban érkeznek illegális bevándorlók, akik túlnyomó többségét a határőrizetért felelős szövetségi határvédelem beengedi az ország területére. (MTI)

Előjegyzés, avagy a jövő lidércnyomása

Amióta az embernek sikerült rögzítenie mindenki számára látható formában gondolatait, azóta létezik az előjegyzési naptár. A barlangrajzokat is ennek tekinthetjük, ugyanis abban a megbízott vadászvarázsló-művész előrevetítette az elejtendő vad (táplálék/kaja) képét. Volt némi zavar az időpont egzakt meghatározásánál a vadászszközök és a vadászok tökéletlensége miatt, soha sem lehetett pontosan tudni, mikor is sikerül elejteni a kiszemelt vadat vagy valami mást, ami növelte az óhatatlan veszteségek (ember és állat), a mellékáldozatok számát. A semmit, az éhséget, a hústalan napokat még nem tudták ábrázolni. (Később, a háborúk idején, majd a szocializmus megvalósulásának fényes korszakában ez nem volt gond: meghatározták a hústalan napokat a közfogyasztásban a saját segítségével, és az üres henteskampók száma bizony jelezte a végtelen a véletlenül betérő naiv vásárló számára.)

Az idők folyamán azonban az előjegyzési naptárak fontossá váltak. Például Julius Caesar gyilkosai számára marcius idusa be volt karikázva pirossal Brutus naptárában.

A középkorban csak a papság tudta a húsvét idejét kiszámítani, erre készültek a pápai előjegyzési kalendáriumok. Napóleon-naplói, jegyzetfuzetei ott vannak kiállítva a Napóleon-émlékmúzeumokban, pontosan meg vannak jelölve a győztes csaták dátumai és a lehetséges csatavesztések várható időpontja.

Az elfoglalt Hitler Adolf birodalmi előjegyzési füzetecskéjében zsúfoltan kunkorodnak fel a lapok: diühkítőresek, tájéktázások, találkozó alkalmakkal, fenyegető beszédek, eligazítások, hadműveletek megindítása, legyilkolandó zsidók száma, ellenfelek elűntetése, országok leigázása, Éva-nap, porhintés a világ szemébe, visszavonulások, tömegrendezvények, Berlin ostroma. Még a szolgálatos öngyilkosság is be volt ütemezve. Egyedül a felelősségre vonás dátuma hiányzik. Nem hitt a nürnbergi bíróság felállításában.

Sztálin már nem volt ennyire rendszeres, előjegyzési naptárjai nem kerültek elő, ugyanis megejtette a Lubjanka börtön foglyaival a foglyélelmezési program keretén belül, de a szovjet titkosrendőrség

(NKVD) vezetőinek naptárjai fennmaradtak, és ebből rekonstruálható, mikor végezték ki a rendszer vélt és valós ellenségeit, száműzték az ellenkommunistákat és ösbolsevikokat, vagy parancsot adtak Kun Béla, ill. Trockij láb alól való eltevésére. Még a pontos utazási költségeket is előre tervezték (vö. ötéves tervek) a merénylő számára, akit Mexikóba küldtek.

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

De hagyjuk a történelmi példákat. Köröitem az embereknek – az idősebbeknek és felelős beosztásoknak – még van előjegyzési naptára. Ezt már az előző év októberétől lehet kapni a könyv- és papírboltokban, osztogatják önkéntes célzatával a nagyobb ipari és művelődési cégek, a hozzá való golyóstollal együtt. Az előjegyzési naptárak többé-kevésbé vaskosak, legkevesebb 365 oldalt tartalmaznak, amit még kiegészítenek a fontos tudnivalók: a világ időzónái és térbeosztása, csillagjétkép, munkaszüneti napok táblázata,

mértékszámítás, az európai és angol, amerikai és távol-keleti cipő-, melltartó-, farmer- és ingméretek, valutaátszámítási táblázatok, gépkocsijavitók, idegyógyászok, fogászok, szépségszalonok, jósnők címe, a tyükszemvágás ideális időpontja holdnaptárhoz viszonyítva, maja naptár, méhrázás, csúcsragadozók fogamzási ideje, ajánlatok: mit vegyünk házastársunknak, ellenségünknek, osztályfőnökünknek a különböző név-, születés-, kibékülés- és előléptetési napokra, fontos dátumok, a virágzások időpontja,

napkelte-napnyugta stb. stb. Beleíródnak a gyűlések és üzleti találkozók, találkozások a kezelőorvossal, szeretővel (kódolva-hódozva), családi évfordulók, gardenpartik, utazások, esedékes törlesztések, adósságok, ivásznapi alkalmak, kötelező megjelenések, művelődési események, pofavízitek, megszerzendő könyvek (ritka), csajok (gyakrabban), járdaseprés, elemcsere, fodrász, körömápolás, katonai behívó, hogyan öltözzünk, kit miként köszöntsünk, hányadik oldalon említik Julius bácsit a Gothai Almanachban, a pihenőszabadság kez-

dete és vége, mikor ehető a dinnye, gomba, kefe stb.

Személyes példával nem járhatok elől, mert nincs. Voltak ugyan kísérletek, kaptam különböző jeles alkalomokkor ilyen csekély emlékeztető papíripari terméket, de egy-két bejegyzésen túl soha nem véstem fel semmit. Az emlékezetemre bízom, vagy reméltem – nem alaptalanul –, hogy környezetem majd úgyis figyelmeztet a kellemetlen kötelességekre, menni kell kezelésre, fogászhoz, edzésre, iskolába, a Holdra, előadást tartani, temetésre, esküvőre, vendéglői zabálásra, társas műmosolyokra, templomba, nyájterelgetésre, elutazni Czenci nénihez Poklosfalvára.

Ma az előjegyzési naptárakat sikerrel helyettesíti az okoseszközök tárháza. Csilingelnek, zakatolnak, dorombolnak, füttyögnek, kerregnek, különféle szivárványos hang- és fényeffektusokkal zaklatnak, felébresztenek, összeszidnak, biztatnak, szigorkodnak, nem nyugszanak. Az efféle kíméletlen fegyőrt ráadásul magunk választjuk, applikáljuk telefonra, karórára, elektronikus kütyüre. Kapjuk ajándékba, nyerjük, osztogatják – hogy ne legyen nyugtunk egy másodpercre sem. Száguld és rabul ejt az idő-

Az ING Service a Közösségért Egyesület kiírása

II. építőmérnöki ösztöndíjprogram

Ösztöndíjprogramot hirdetnek III. éves építőmérnök-hallgatóknak az egyetemi alapképzés tanulmányi időszakának második félévére. A sikeres pályázóknak havi 1.500 lej értékű ösztöndíjat biztosítanak a 2023/2024-es tanév II. féléves tanulmányi időszakára (4 hónap).

Ugyanakkor lehetőségük lesz tanulmányi időszakon kívül, nyári vakációban az ING Service építőipari cégcsoportnál szakmai gyakorlatot tölteni.

Pályázási feltételek: Harmadéves aktív hallgatói jogviszony valamely romániai állami egyetem építőmérnöki karán; erdélyi lakhely; 2024. július, augusztus vagy szeptemberében három hét kötelező szakmai gyakorlaton való részvétel az ING Service építkezési cégcsoport fióktelepein Hargita megyében.

Az ösztöndíjra azok a III. éves román és angol nyelven tanuló építőmérnöki egyetemi hallgatók pályázhatnak, akik a következő szakokon tanulnak: vasutak, utak és hidak (CFDP); polgári, ipari és mezőgazdasági építmények (CCIA); mérnöki és építőipari menedzsment (IMC).

Döntő szempontok: tárgyalóképesség magyar, román

és angol nyelvtudás; minimálisan 7-es átlag a 2023/2024-es tanév I. félévében, sikertelen vizsga nem kizáró jellegű feltétel; országos vagy nemzetközi versenyen, egyetemi kutatáson, tudományos diákköri konferencián, szakmai programon való részvétel; szociális helyzet; szakmai és személyes motivációk.

A pályázat benyújtásának helye: ING Service a Közösségért Egyesület, Hajnal utca 73. szám, Csíkszereda; hétköznap 9–14 óra között.

A pályázókat e-mailben értesítik, amikor az eredmény felkerül az egyesület honlapjára. A kiválasztási jelentés jóváhagyását követő 3 munkanapon belül az egyesület írásban vagy e-mailben értesíti a pályázókat a kiválasztási eljárás eredményéről, a pályázó visszaigazolásával/ megerősítésével együtt.

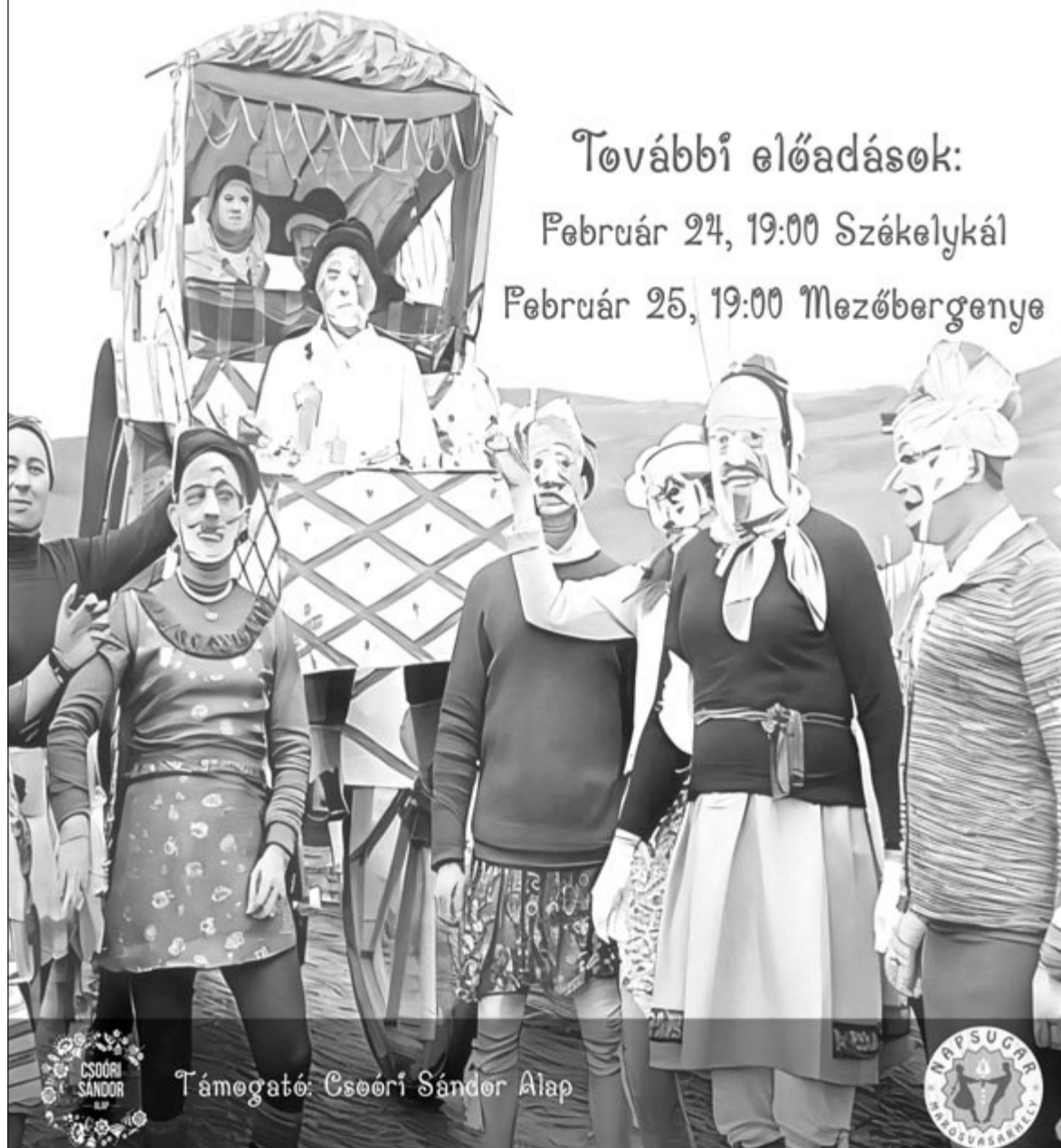
A projektek benyújtási határideje március 11. A határidő lejártá után beküldött pályázati dokumentumokat nem veszik figyelembe. Az eredményhirdetés várható határideje március 18.

További információk az ING Service a Közösségért Egyesület weboldalán: www.ingakozosseget.ro található. Postacím: ING Service a Közösségért Egyesület Románia, Hargita megye, Csíkszereda, Hajnal utca 73. szám, 530153. (szer)

Február 23, 19:00 óra, Maros Művészegyüttes székhelye

„A FELEI CSÁRDÁBAN”

Napsugár Néptáncegyüttes
Farsangi műsora
Rendezte: Füzesi Albert

További előadások:

Február 24, 19:00 Székelykál

Február 25, 19:00 Mezőbergenye

Támogató: Csóóri Sándor Alap

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

FAKIVÁGÁST, fametszést, permetezést, ágelhordást, faültetést vállalunk. Tel. 0770-621-920. (21897)

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú szívvel emlékezünk február 22-én a drága édesanyára, nagymamára, dédnagymamára és anyósra, a nyáradgálfalvi születésű CSÍKI ELIZÁRA (született Fekete) halálának 9. évfordulóján. Szerettei. (22026-I)

Szomorú szívvel emlékezünk február 22-én ifj. VAJDA LAJOSRA halálának 6. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (22204)

RÉSZVÉTNILVÁNTÁS

A Maros megyei fogorvosok szomorúan búcsúznak dr. BRISCAN LUCIÁTÓL, a kiváló szakembertől. Őszinte részvétünk a gyászoló családnak. A Maros Megyei Fogorvosi Kamara, dr. Magyary Előd elnök. (23819)

Őszinte részvétünket fejezzük ki Bereczki Tünde kolléganőnknek, együttérzünk vele szeretett FÉRJE elhunytja miatt érzett mély fájdalomában. Vigasztalódást kívánunk a gyászoló családnak. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! A marosvásárhelyi Egészségügyi Biztosító munkaközössége. (22213)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK: cserépforgatást, tetőjavítást, régi tető kicserélését, tetőkészítést Lindab lemezből és fémcserépből, ács munkát, szigetelést polisztrénnel, tetőszigetelést, járólapterakást, vakolást, festést, kerítéskészítést bármilyen anyagból, padló-, falcsempe-lerakást, bádogosmunkát stb. Tel. 0737-859-996. (22170-I)

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

médior

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

MAGÁNCÉG ÁLTALÁNOS ASSZISZTENST alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon lehet 10-16 óra között: 0723-244-200. (sz.-I)

Közlemény ingóság eladásáról

2024. március 6-án 11 órakor a Marosludasi Adó- és Pénzügyi Osztály székhelyén – Marosludas, Köztársaság utca 25. szám – nyilvános árverésen értékesítik az alábbi adós tulajdonát képező ingóságot: VINTAGE PIZZA CLUB KFT., Marosvásárhely, Forradalom u. 29. szám, Maros megye. Adószám: 37358211. Eladandó ingóság Marosludason: Grill Inn Forest, E60, irányítószám 545200: pizzakészítő asztal, kikiáltási ár 3.743 lej, jó állapotban, mosógép, kikiáltási ár 1.157 lej, jó állapotban. Az ár a becsérték, nem tartalmazza a héát, harmadik árverés. A javak nincsenek megterhelve.

A vásárlásban érdekelteket felkérjük, hogy legalább egy nappal az árverés előtt mutassák be a következő iratokat:

- vásárlási ajánlat
- a részvételi díj kifizetését igazoló irat vagy garancialevél – a részvételi garancia a kikiáltási ár 10%-a, és a Marosludasi Kincstárban nyitott RO68TREZ480506701XXXXXX számlára kell befizetni; címzett a Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal (adószám: 4322637, Marosludasi Kincstár)
- az ajánlattevőt képviselő személy meghatalmazása
- román jogi személyek esetében a Cégbíróság által kibocsátott cégbejegyzési okirat másolata
- külföldi jogi személyek esetén a cégbejegyzési okirat román nyelvű fordítása
- román magánszemélyeknek a személyazonossági igazolvány másolata
- külföldi magánszemélyeknek a személyazonossági/útlevél másolata
- saját felelősségre tett nyilatkozat arról, hogy az ajánlattevő nem az adós cég közvetítője.

A vásárló köteles betartani az olyan sajátos törvényeket, mint a környezetvédelmi és örökségvédelmi, valamint egyéb hasonló jogszabályok. Bővebb tájékoztatás a 0265-411-321-es telefonszámon, 113-as mellék.

DORA OPTICS

FEBRUÁRI KEDVEZMÉNY

20% KEDVEZMÉNY SZEMÜVEGKERETEKRE!

Cu noi vezi limpede!
WWW.DORAOPTICS.RO

- **DORA OPTICS KÓRHÁZ** Marosvásárhely, Str. Fabricii de Zahăr Nr. 18D., 0771 195 340
- **MEDGYES**, Str. Pompierilor, nr. 4., jud. Sibiu, 0735 830 678
- **MAROSVÁSÁRHELY**, P-ța Mărășești nr. 21. TEL: 0733 553 976
- **MAROSVÁSÁRHELY**, B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126. TEL: 0755 088 379
- **SEGESVÁR**, Str. Mihai Viteazu Nr. 40 TEL: 0770 810 855
- **TORDA**, Str. Mihai Viteazu Nr. 2, TEL: 0729 069 548
- **SZOVÁTA**, Str. Principală nr. 151 TEL: 0773 347 494
- **NYÁRÁDSZEREDA**, Str. Str. Pompierilor Nr.1. TEL: 0733 553 973
- **SZÁSZRÉGEN**, Str. Cardinal Alexandru Todea, Nr. 25/A TEL: 0728 908 856
- **SZÁSZRÉGEN**, B-dul Libertății, Nr. 12/2 TEL: 0733 553 971
- **LUDAS**, Str. 1 Dec. 1918, nr. 7 TEL: 0735 786 853
- **DICSŐSZENTMÁRTON**, Str. Victoriei Nr. 21 TEL: 0736 386 353

*A kedvezmény a készlet erejéig érvényes a kijelölt szemüvegkeretekre.

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Almási Kitti Elvarratlan szálak

Margaret Mazzantini ÚJJÁSZÜLETÉS

Keresse fel kávézónkat a vásárhelyi könyvesboltban!

Margaret Mazzantini Újjászületés

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó – információ - 0766-121-234	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	- vidék - 0265/929
• Rendőrség - 0265/202-305	• Delgaz Grid - 0265/200-928
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110	- 0800/800 928
• Sürgősségi szolgálat: - gyermekeknek - 0265/210-177	• Aquaserv: - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	- közönségszolgálat - 0265/208-888
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8-16 óra között: - 0736-883-110	- központ - 0265/208-800
• Optika-Optofarm - 0265/212-304	- 08008-208-888
- 0265/312 436	• Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- 0265/250-120	• Vasútállomás - 0265/236-284
- 0265/263 351	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás
• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
• Dora Optics - 0733-553-976	- 0744-282-710
• Dora Medicals - 0265/212-971	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
• Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446	koporsók, kellékek, - 0745-606-215
• Emma vendéglő, hidegtálak készítése - 0740-083-077	koszorúk - 0745-606-269
• Prefektúra - 0265/266-801	és halottszállítás - 0758-047-604
• RDS-RCS - 0365/400-401	• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
- 0365/400-404	- 0265/262-907
- Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.**
Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.

ETV ERŐELT MŰKÖDŐ TELEVÍZIÓ

Kultúrcepp

CSÜTÖRTÖKÖN

21 ÓRÁTÓL

Kányádi Orsolyával

RADIO KOKO

ONLINE STREAMING